

Mor v Rakovníku v roce 1680

Diplomant zvolil náročné téma. Je třeba hned úvodem říci, že se jedná o námět složitý, vyžadující práci s autentickými prameny. Bohužel ačkoliv diplomant skutečně pracoval s velkým množstvím těchto autentických pramenů, v závěrečném přehledu je zcela zapomněl zmínit. Stejně tak chybí kapitola o rozboru pramenů a literatury. Třebaže bývá podobná pasáž bezmála povinnou součástí diplomových prací, zde ji postrádám. Tento nedostatek ovšem nepokládám za natolik podstatný, protože s prameny a literaturou se autor vyrovnává v textu celé práce.

Z předložené diplomové práce je patrné, že morové téma pana Fialku zaujalo. Nejprve píše o původu a průběhu morových epidemií v dobách předchozích, zabývá s i příčinami šíření této zhoubné nemoci, to vše na podkladě adekvátní odborné literatury. Déle se zastavuje u oficiálních protimorových opatření a sledování situace v celém království v roce 1680, aby se po tomto obecném úvodu mohl věnovat situaci v královském městě Rakovníku. Obecné záležitosti řeší na podkladě odborné literatury, konkrétní rakovnickou situaci se zabývá na základě rozboru původních pramenů. Toto hledisko hodnotím velice pozitivně, protože práce s písemnými prameny 17. století není jednoduchá a studenti se jí raději vyhýbají. Tím spíše, že Fialka využil i německy psaných písemností, ačkoliv němčina není jeho specializací.

Po vyličení obecných událostí se diplomant věnuje průběhu morového roku v Rakovníku a bezprostředním okolí (zejména Senomatech). Pěkně popisuje na podkladě pramenů epidemii, která vrcholila v letních měsících a ustupovala, jak bývalo obvyklé, s příchodem mrazů. Věnuje se nejen zemřelým, ale sleduje i počty sňatků, narození a dále . rozebírá složení rakovnických obyvatel, zastoupení jednotlivých řemesel a profesí v době před morem a po něm. Před čtenáře tak staví plastický obraz rakovnického dění v morovém roce a létech předchozích i následujících. Sleduje hospodářskou situaci, zabývá se demografickými aspekty v dobách klidných i neklidných. Mohu konstatovat, že se mu ve velké míře podařilo předeštit nejen obraz morového roku, ale i demograficko-ekonomické situace tehdejšího Rakovníka. Vysoce je třeba ocenit i přehledné tabulky v přílohách, kde autor mapuje podle matriky a seznamů zemřelých úmrtí od ledna do prosince 1680.

Trochu mne mrzí, že diplomová práce, která se týká tak zajímavého tématu je poněkud nevyrovnaná. Už v úvodu jsem zmínila závažné formální nedostatky, nyní jen doplním, že bohužel i sloh práce kolísá (místy Fialka píše svižně, jindy zas klopotně). Kromě toho postrádám v literatuře i některé novější závažné tituly. Za jiné uvedu alespoň diplomovou práci J.M. Havlíka věnovanou morové problematice v Praze, vzniklou na stejné katedře před 4 lety (Havlík pak části práce publikoval) a také zajímavé studie Karla Černého.

Diplomovou práci Jana Fialky doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře (pokud diplomant při obhajobě přesvědčí o větším zaujetí prací negujícím výše zmíněné formální a věcné nedostatky jsem ochotna se přiklonit i k lepšímu hodnocení, protože je mi skutečně líto, že nemohu bez rozpaků dát „jedničku“).